

I. ĐỌC – HIỂU (3.0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

Tuổi thiếu niên là tuổi của ước mơ và hoài bão. Nó gắn liền với khát vọng chinh phục thử thách và giải được mật mã cuộc đời. Khát vọng luôn xanh và cuộc sống luôn đẹp, nhưng trong một thời khắc nào đó, có thể nhiều bạn trẻ đã thấy cuộc đời như một mớ bòng bong của những điều bỡ ngỡ với bao trần trờ không dễ tỏ bày. Đi qua tuổi thơ, cuộc đời mở ra trước mắt bạn một hành trình dài, nhiều hoa hồng nhưng cũng không ít chông gai. Cuộc sống, với tất cả sự khắc nghiệt vốn có của nó, sẽ khiến cho bước chân bạn nhiều lần rướm máu. Và những giọt máu đó, hoặc sẽ thấm xuống con đường bạn đang đi và lưu lại đó dấu son của một vị anh hùng, hoặc sẽ trở thành dấu chấm hết cho những khát vọng đoán mệnh của một kẻ nhụt tâm, chùn bước. Nhưng dù thế nào chăng nữa, bạn hãy nhớ rằng: để trưởng thành, những thử thách và thất bại bao giờ cũng là điều cần thiết.

(Theo Hạt giống tâm hồn dành cho tuổi teen, tập 2, Nhiều tác giả, NXB Tổng hợp TP. Hồ Chí Minh)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích trên. (0.5 điểm)

Câu 2. Trong đoạn trích, tác giả nêu quan điểm về tuổi thiếu niên như thế nào? (0.5 điểm)

Câu 3. Chỉ ra biện pháp tu từ được sử dụng trong câu văn sau và nêu hiệu quả của việc sử dụng biện pháp tu từ ấy: “Đi qua tuổi thơ, cuộc đời mở ra trước mắt bạn một hành trình dài, nhiều hoa hồng nhưng cũng không ít chông gai.”. (1.0 điểm)

Câu 4. Em có đồng ý với ý kiến “để trưởng thành, những thử thách [...] bao giờ cũng là điều cần thiết” không? Vì sao? (1.0 điểm)

II. LÀM VĂN (7.0 điểm)

Câu 1 (2.0 điểm)

Từ quan điểm “Tuổi thiếu niên là tuổi của ước mơ và hoài bão” được nêu trong phần Đọc - hiểu, em hãy viết một đoạn văn nghị luận xã hội (khoảng 15 dòng) trình bày suy nghĩ về những việc bản thân cần làm để đạt được ước mơ.

Câu 2 (5.0 điểm)

Phân tích diễn biến tâm lí, hành động của nhân vật bé Thu trong đoạn trích *Chiếc lược ngà* của Nguyễn Quang Sáng (Theo *Ngữ văn 9*, Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2017, trang 195 - 200).

I. ĐỌC HIỂU:

1.

Phương thức biểu đạt chính: Nghị luận.

2.

Tác giả đã nêu quan điểm về tuổi thiếu niên là: đây là tuổi của ước mơ và hoài bão.

3.

- Biện pháp tu từ được sử dụng là: ẩn dụ (hoa hồng, chông gai)

- Tác dụng:

+ Hình ảnh ẩn dụ giúp câu văn giàu hình ảnh, giàu sức biểu cảm và tác động mạnh mẽ đến người đọc.

+ Sử dụng hình ảnh ẩn dụ tác giả cũng cho thấy trên hành trình cuộc đời ta sẽ trải qua những hạnh phúc, thành công (hoa hồng) nhưng cũng sẽ gặp phải không ít vấp ngã, khổ đau, thất bại (chông gai).

4.

Học sinh đưa ra quan điểm cá nhân và có những lí giải phù hợp.

Gợi ý.

- Đồng ý với quan điểm của tác giả: để trưởng thành, những thử thách và thất bại bao giờ cũng là điều cần thiết.

- Vì:

+ Thử thách sẽ giúp ta không ngừng khôn lớn, thấy được những khả năng vượt trội của bản thân.

+ Thất bại sẽ giúp ta tích lũy kinh nghiệm.

=> Từ những thử thách, thất bại ấy con người sẽ ngày càng thành thực hơn, trưởng thành hơn, sâu sắc hơn.

Và cũng từ những thất bại ấy, tất yếu đến một ngày bạn sẽ chạm đến thành công.

II. LÀM VĂN:

Câu 1.

1. Nêu vấn đề: Những việc bản thân cần làm để đạt được ước mơ.

2. Giải thích:

- Ước mơ: Là những dự định, hoài bão, mục tiêu mà con người luôn mong muốn đạt được trong cuộc đời của chính mình. Nó là những khát vọng mà con người luôn lấy đó làm mục đích để cố gắng nỗ lực.

-> Tuổi trẻ là tuổi của những ước mơ và hoài bão của những mục tiêu lý tưởng lớn lao. Điều đó khiến cuộc sống của con người trở nên có ý nghĩa hơn. Để đạt được ước mơ, con người ngoài đề ra mục đích còn cần có những hành động cụ thể để hiện thực hóa ước mơ của mình.

3. Bàn luận

- Để hiện thực hóa ước mơ con người trước hết phải xác định ước mơ, mục đích, lý tưởng đúng đắn, rõ ràng.

- Vạch rõ kế hoạch, các bước tiến đến việc hiện thực hóa ước mơ.

- Cố gắng rèn luyện, học hỏi để có thêm kiến thức, kỹ năng kinh nghiệm phục vụ cho việc chinh phục ước mơ.

I. ĐỌC HIỂU:

1.

Phương thức biểu đạt chính: Nghị luận.

2.

Tác giả đã nêu quan điểm về tuổi thiếu niên là: đây là tuổi của ước mơ và hoài bão.

3.

- Biện pháp tu từ được sử dụng là: ẩn dụ (hoa hồng, chông gai)

- Tác dụng:

+ Hình ảnh ẩn dụ giúp câu văn giàu hình ảnh, giàu sức biểu cảm và tác động mạnh mẽ đến người đọc.

+ Sử dụng hình ảnh ẩn dụ tác giả cũng cho thấy trên hành trình cuộc đời ta sẽ trải qua những hạnh phúc, thành công (hoa hồng) nhưng cũng sẽ gặp phải không ít vấp ngã, khổ đau, thất bại (chông gai).

4.

Học sinh đưa ra quan điểm cá nhân và có những lí giải phù hợp.

Gợi ý.

- Đồng ý với quan điểm của tác giả: để trưởng thành, những thử thách và thất bại bao giờ cũng là điều cần thiết.

- Vì:

+ Thử thách sẽ giúp ta không ngừng khôn lớn, thấy được những khả năng vượt trội của bản thân.

+ Thất bại sẽ giúp ta tích lũy kinh nghiệm.

=> Từ những thử thách, thất bại ấy con người sẽ ngày càng thành thực hơn, trưởng thành hơn, sâu sắc hơn.

Và cũng từ những thất bại ấy, tất yếu đến một ngày bạn sẽ chạm đến thành công.

II. LÀM VĂN:

Câu 1.

1. Nêu vấn đề: Những việc bản thân cần làm để đạt được ước mơ.

2. Giải thích:

- Ước mơ: Là những dự định, hoài bão, mục tiêu mà con người luôn mong muốn đạt được trong cuộc đời của chính mình. Nó là những khát vọng mà con người luôn lấy đó làm mục đích để cố gắng nỗ lực.

-> Tuổi trẻ là tuổi của những ước mơ và hoài bão của những mục tiêu lý tưởng lớn lao. Điều đó khiến cuộc sống của con người trở nên có ý nghĩa hơn. Để đạt được ước mơ, con người ngoài đề ra mục đích còn cần có những hành động cụ thể để hiện thực hóa ước mơ của mình.

3. Bàn luận

- Để hiện thực hóa ước mơ con người trước hết phải xác định ước mơ, mục đích, lý tưởng đúng đắn, rõ ràng.

- Vạch rõ kế hoạch, các bước tiến đến việc hiện thực hóa ước mơ.

- Cố gắng rèn luyện, học hỏi để có thêm kiến thức, kỹ năng kinh nghiệm phục vụ cho việc chinh phục ước mơ.

+Đến giây phút cuối cùng, khi ông Sáu cất lời từ biệt con bé mới cất lên tiếng gọi ba xé lòng

Tiếng gọi bị kìm nén suốt 8 năm.

Tiếng gọi chứa bao tình yêu thương thấm thiết.

+Không chỉ vậy, nó xô đến ôm chặt lấy ba, hôn ba, hôn lên vết sẹo:

Con bé muốn giữ chặt ba, không cho ba đi.

Nó lo sợ ba sẽ đi mất.

Nó muốn bày tỏ tất cả tình yêu của mình dành cho ba.

->Trong khoảnh khắc, mọi khoảng cách với ba bị xóa bỏ. Cô bé không dấu diếm sự gắn bó và tình cảm của mình dành cho ba -> khiến mọi người xúc động.

->Miêu tả biến đổi tình cảm của bé Thu, tác giả đã 1 lần nữa tô đậm tình yêu ba tha thiết. Khi lạnh nhạt cũng như khi quấn quýt, bé Thu đều hướng đến ba mình.

->Qua đó, ta thấy bé Thu gan góc, bướng bỉnh nhưng rất giàu tình cảm và dễ xúc động.

3. Kết bài:

- *Nội dung*: Câu chuyện đã tái hiện thành công tình yêu cha sâu sắc của bé Thu trong hoàn cảnh éo le của chiến tranh. Từ đó, tác giả cho thấy sự tàn bạo của chiến tranh; những bi kịch cùng tình cảm gia đình đẹp đẽ trong thời chiến.

- *Nghệ thuật*:

+Tình huống truyện bất ngờ, độc đáo, éo le.

+Phân tích tâm lí nhân vật tinh tế, sâu sắc.

+Lối kể chuyện tự nhiên, giàu cảm xúc.

+Hình ảnh gián dị mà giàu sức gợi.

● HẾT